

1654 On. Biblioteca
Palatului Cultural

Arad

DA

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinci No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-66
Tipografia 14-69

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei
Pentru țărani, preoți și învățători 300 lei
Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida
„Astrei Bănățene“

Aniversare

Un an în viața unei organizații cu caracter public nu înseamnă mult, dar operă de consolidare a Tării Românești, inițiată de M. S. Regele Carol II, pusă în aplicare de Frontul Renașterii Naționale numai de un an, a arătat progrese care trec peste obișnuite. Din eforturile uriașe ale tuturor factorilor de răspundere față de țară, secundată fiind de o viață întreagă, a răsărit acel avânt spirit care ne-a permis să ținem cerințele vremurilor turburi de

asemenea auspicii, consolidarea țării este pe calea cea bună, și merit îi revine în bună parte F.

atorii de cancanuri au mai încercat să întunece valoarea acestor realizări. În ultimul timp, în dorința de a se la vechile metode politice, pe calea eliminării cu desăvârșire bunsimțului nației, dar cuvântarea rostită de Gh. Tătărescu, președintele consiliului de miniștri a spulberat odată și totdeauna aceste iluzii.

Unul din ministri a fost categoric: „Frontul Renașterii Naționale” este o României nu se poate realiza decât în cadrul F. R. N. În fața frontului trebuie deci să se alinieze energiile, toate competențele și toate metodele de vedere ideologic, toate metodele țării noastre. Din sânul acestui front se vor recruta toate echipele necesare, care — dela organele de lucru primărilor rurale și până la organele țării — vor fi instrumentul de realizare ale țelurilor statului.

Prin realizarea acestui scop va fi posibilă o strânsă colaborare între guvernele țării, care sunt expresia F. R. N.

Gh. Tătărescu, a făcut precizări în această privință: Colaborarea între guvern și parlamentul țării este necesară pentru că acțiunea de legiferare este continuată până la desăvârșirea țării statului în cadrul constituției din 1938. Drepturile și prerogativele parlamentului vor fi respectate prin emisia decretelor legi cu caracter de urgență și prin comisiunile parlamentare.

Significația cuvintelor d-lui Gh. Tătărescu, primul ministru, nu-i vor scădea din vedere și ele confirmă credința pe care o are țara și factorii de răspundere în Frontul Renașterii Naționale.

În aceste vremuri de o excepțională încredere în F. R. N. a redat țării încrederea în forțele sale, fortificându-i granițele împotriva eventualelor atacuri și îndu-i armătura morală în interior pentru a continua cu mai multă râvnă și pusă în slujba intereselor ob-

știnatei activități de un an a F. R. N. este mai frumos omagiu i l'a adus primul ministru, relevându-i meritoasa și exprimându-și încrederea în forțele lui.

„DACIA”

Abonatiți bonuri
pentru înzestrarea
armatei

Un an dela înființarea F.R.N.

Se împlinește astăzi un an dela înființarea „Frontului Renașterii Naționale”. În lumina rezultatelor pe care le-a dat această acțiune de încercare a unei forțe a solidarității românești, se poate înregistra o adevărată izbândă. În haosul creat de luptele dintre partidele politice, bunul simț al poporului nostru a găsit calea de orientare către limanul mântuirii.

A fost necesară doar hotărârea energică a M. S. Regelui de a pretinde liniște și bună rânduială în țară, pentru ca patimile să amuțească, rivalitățile să cedeze și ambițiile să dezarmeze, iar din acea atmosferă de încordare maximă a spiritelor, să rezulte în mod atât de firesc condițiunile care să înlesnească o împăcare generală.

Creia ea organismului politic al unității sufletești, de credință și de voință, — care să încadreze toate bunăvoințele, toate energiile și forțele risipite în frământarea luptelor sterile din trecut, — era o inițiativă de toți așteptată.

La chemarea pe care a adresat-o țării inițiatorii „Frontului Renașterii Naționale”, au răspuns cu entuziasm și cu încredere, conștienți că-și îndeplinesc o datorie față de neam, milioane de adevărați cetățeni, din rândurile intelectualității, ale categoriilor profesionale, ale țăranimii, fără de nici o deosebire.

Desigur, n'a fost deloc ușoară această trudă de un an a cadrelor selecționate la conducere, pentru a realiza o organizație care să nu meargă pe tradiția consfințită de existența clubului politic în trecut.

Astăzi, rezultatele sunt desăvârșite. „Frontul Renașterii Naționale” este o realitate vie, o forță care s'a manifestat, — este temelul de rezistență al întregului regim de guvernare, care a



șionale, ale țăranimii, fără de nici o deosebire.

Desigur, n'a fost deloc ușoară această trudă de un an a cadrelor selecționate la conducere, pentru a realiza o organizație care să nu meargă pe tradiția consfințită de existența clubului politic în trecut.

Astăzi, rezultatele sunt desăvârșite. „Frontul Renașterii Naționale” este o realitate vie, o forță care s'a manifestat, — este temelul de rezistență al întregului regim de guvernare, care a

deschis drumurile largi ale unei epoci de înflorire pentru așezământul nostru de stat.

Ceeace trebuie subliniat cu prilejul sărbătoresc de astăzi este concepția care a prezidat la întemeierea acestui organism de luptă națională pentru acțiunea de consolidare necesară în interior, pentru împlinirea datoriei de a sta de veghe la notare.

S'a urmărit, nu din spirit de generozitate, ci dintr'o interpretare corectă a principului minorităților și dintr'o înțelegere superioară a misiunii de stat, ca în această acțiune de renaștere națională să fie angajate toate forțele sănătoase și productive care garantează existența și propășirea României de astăzi, în actualele hotare firești, tratate pentru vecie prin împlinirea unei străvechi dreptăți istorice.

În ziua aniversară a existenței de un an a „Frontului Renașterii Naționale”, poporul românesc salută cu simpatie prezența în rânduri a tuturor populațiilor conlocuitoare pe acest teritoriu, care ne este patrimoniu comun, și își afirmă nădejdea că din această colaborare legală, bazată pe încrederea reciprocă, vor rezulta condițiile de pașnică și armonioasă dezvoltare a statului în viitor.

Ce urmărește „Frontul”?

În prefața pe care a scris-o la Legea pentru înființarea F. R. N. răposatul președinte al Consiliului și ministru de interne Armand Călinescu a definit astfel scopurile organizației:

Ce urmărește „Frontul”?
El urmărește repunerea Statului în drepturile lui, în rosturile lui firești. A acelui Stat care ne reprezintă pe toți, care este expresiunea intereselor armonizate ale tuturor cetățenilor loialtă. Acel Stat, care a fost în realitate victima politicianismului. Care

a trebuit să se închine, umilit, sub pretextul libertății individuale, în fața oricărui interes egoist și a oricărei manifestații desordonate.

Acel Stat care abdicase până într'atât încât slujitorii lui, miniștrii lui portractau cu infractorii.

Ridicarea ideii de Stat, repunerea lui în drepturile firești nu înseamnă însă numai refacerea autorității și a prestigiului, ci înseamnă mai mult, înseamnă recunoașterea unor idealuri pe cari Statul are misiunea

să le formuleze, și este în drept să le impună în numele colectivității și pentru folosul ei. Statul cel nou trebuie să fie un factor viu, un factor activ, iar nu constrâns la pasivitatea de odinioară. Se pare că în trecut nu s'a înțeles îndeajuns că fără un Stat puternic care ocrotește pe toți, orice libertate, orice drept individual este de prisos, fiindcă se pierde și el în vâltoare. Așa dar, în concepțiunea „Frontului”, individul trebuie să fie subordonat Statului. Interesul personal nu e luat în considerare, decât într'atât el coincide cu al colectivității și o ajută pe aceasta. Interesul personal nu poate fi satisfăcut din motive sentimentale, ci întrucât se încadrează într'o activitate profesională utilă pentru toți. Orice factor activ poate fi însă mulțumit pentru că el se armonizează într'un interes de Stat. Așa dar promovarea intereselor generale ale colectivității, iată prima misiune a „Frontului Renașterii Naționale”.

Cari sunt ideile lui, cari sunt directivele prin cari ajunge la îndeplinirea acestei misiuni? Este mai întâi ideea națională. Întărirea și dezvoltarea Națiunii atât sub raportul fizic, cât și sub raportul moral, este o îndatorire esențială. Rezistența în fața oricărei amenințări dinlăuntru sau din afară trebuie să se sprijine pe solidaritatea tuturor.

Sentimentul mândriei și al demnității naționale trebuie să fie continuu viu în acțiunea noastră.

A doua idee este respectul familiei ca celulă socială. Individul nu poate fi conceput decât ca element social așezat în prim rând în familie.

Ocotirea familiei este de aceea un scop. (Continuare în pag. 5).

Frontul Renașterii Naționale și Garda Națională

Se împlinește un an, decând din înțelepciunea regală a luat ființă „Frontul Renașterii Naționale”, singura organizație politică, căreia îi aparțin toți locuitorii Tării, conștienți de datoria lor față de generațiile viitoare, cetățenii adevărați, iubitori de Neam și Rege, muncind dezinteresat, hotărâți, numai pentru binele și fericirea Patriei și tot din înalta dorință a M. S. Regelui Carol II-lea, au luat ființă „Gărzile Naționale”, ca un organ auxiliar al „Frontului Renașterii Naționale”, mai bine zis, un instrument de ordine și disciplină interioară.

Emanație a organismului de redresare a nației, „Garda Națională” va veghea la conservarea conștiinței și a forței românești, promovând cinstea, munca constructivă, patriotismul sănătos, eliminarea ideologiilor străine de sufletul neamului, dând Tării un climat pacific și creator.

Garda Națională este blocul de granit, de care se vor sfărâma toate încercările de propagandă subversivă, ce ar încerca să slăbească morala Frontului.

„Garda Națională” va fi mereu în slujba marilor interese naționale, gata în orice clipă de supremul sacrificiu, pentru Țară, Tron și Rege.

Colonel N. MADANCOVICI
Comandantul Gărzilor Naționale din
Ținutul Timiș

Concert de colinde la Caransebes

Caransebes, 15. — Cohorta F. N. S. dela Academia teologica din localitate si corul catedralei, organizeaza sub anului patronaj al P. S. Sale episcopului dr. Vasile Lazarescu, un concert de colinde, Duminica 17 Decembrie a. c., ora 12, in sala teatrului „Luna”.

D. prof. dr. Petru Rezuş va conferenţia cu acest prilej despre: Crăciunul românesc, iar corul Academiei teologice va executa următorul program de colinde: 1. G. Dima: La nunta (colindă). 2. N. Prajla: Trei Crai (cântec de stea din Ţara Moşilor). 3. T. Popovici: Florile dalbe (Colindă din Ardeal). 4. T. Popovici: Veniţi, iubiti fraţi (cântec de Crăciun din Banat). 5. T. Popovici: Mare minune s'arată (cântec de stea din Banat). 6. T. Popovici: Sus, boieri (colindă din Banat). 7. T. Popovici: Mântuire ne-a sosit (cântec de stea din Tălmăcel). 8. I. Vidu: Sara mare (colindă din Banat). 9. I. Vidu: Calinda mamei (colindă din Banat). 10. I. Vidu: Colinda Fetei (colindă din Banat).

Corul catedralei, dirijat de d. prof. Dimitrie Cusma va cânta: 1. D. Chiriac: Domnul Isus Hristos. 2. G. Cucu: Domnu eţ şi Domn din cer. 3. I. Chirescu: In oraşul Betleem. 4. S. Drăgoi: Coborît-a, coborît. 5. I. Chirescu: Steaua sus răsare. 6. D. Cusma: Mărire intru cel de sus.

Concertul se va încheia cu „Imnul Regal”.

Redeschiderea Muzeului de istoria artei din Viena

Muzeul de istoria artei din Viena, care fusese închis provizoriu la începutul războiului, a fost deschis. Tot în Viena sunt deschise şi celelalte muzee şi colecţii ca, de pildă, Academia artelor plastice, Albertina, Muzeul Domului şi Diocezan, Muzeul Armatei, Muzeul istoric al oraşului Viena, Camera de Argint a Curţii, Muzeul artei, Muzeul de istorie naturală, Galeria austriacă şi Galeria sec. XIX-lea, Muzeul roman al Vienei, Muzeul orologiilor şi Muzeul anatomic. Mai pot fi vizitate castelele şi locurile comemorative, cum sunt Castelul Imperial, Cripta Capuţinilor, Biblioteca naţională, Castelul Schoenbrunn şi Fundaţia Kloster Neuburg.

Spre o nouă încadrare a personalului ştiinţific universitar

La Cluj s'a ridicat problema încadrării tineretului ştiinţific universitar. Ea s'a mai pus odată pe vremea când Ministerul Educaţiei Naţionale era condus de regretatul Armand Călinescu. Astăzi, reforma învăţământului superior întocmită la începutul anului trecut, a fost inspirată printre altele şi de necesitatea unei erarhizări mai juste a funcţiunilor din cetatea universitară. Armand Călinescu se gândea să înlesnească într-o largă măsură ascensiunea oamenilor de ştiinţă din rândurile generaţiei tinere, şi acest principiu a fost introdus atât în lege, cât şi în spiritul aplicării ei.

Există însă la noi o dificultate ce am putea-o numi organică. Avem prea puţine universităţi şi catedre, fiindcă în crearea lor trebuie să ţinem seamă de posibilităţile economice ale ţării şi de nevoile ei reale. În alte state, de pildă, în Germania, Franţa şi Anglia, cu zeci de universităţi, este foarte uşor să rămână în fiecare an 6-7 catedre libere la dispoziţia tineretului. Ori, deocamdată, noi nu putem conta pe asemenea disponibilităţi pentru generaţia tânără, aşa că trebuie să ne gândim la alte soluţii.

Una dintre acestea, studiată cu multă bunăvoinţă de guvern este avansarea pe loc a personalului auxiliar din cetăţile universitare, cum sunt, conferenţarii, şefii de lucrări, asistenţii şi preparatorii. Astfel, vor

Unui abonat Cărăşan

Acum câteva zile, am avut plăcerea să vorbesc cu un distins intelectual şi abonat al ziarului nostru din Oraviţa, care, era oarecum neaşteptat, că ziarul nostru se ocupa aşa de mult cu trecutul şi deci nu se avântă a sparge negura viitorului, cu toate proemele inexorabile. Textual spunea: „Ce vă pierdeţi vremea cu fosilele trecutului, scrutaţi viitorul”, adăugând observaţia, că în ziar sunt prea mult telegrame ce se cunosc cu câteva ore înainte la radio şi prea multă istorie.

In aparenţă acesta ar fi adevărul, dacă o judecată reuşă la timpul cât se citeşte ziarul, ar prezenta la tot acestui cotidian bănuţean.

Ce ar trebui să se scrie?

Sa spargem negura viitorului? Dar ideeaşi naţional se ruşina în genurile pasivului patrimoniului sunt ai noştri. Mijlocul pentru uimirea voinei, sunt nenumărate: instituţii, societăţi, reviste, lucrări etc. Dealtmădă în frământurile ce astăzi spaşul problemelor de viitor, s'a resurs mult, centralizându-se în jurul oştirei. Ziarul nostru zilnic este la datorie în stajba problemelor naţionale.

Cât priveşte prezentul, se cere ca telegramelor şi evenimentelor internaţionale, să u-se jacă comentarii. In vremuri normale, aceasta este cea mai justificată pretenţie a cetitorilor. Astăzi, în vremuri de primejdie, se impune o prudenţă şi rezervă dusă până la cele mai înepurtate limite.

Apreciatul ziarist american K. Ernst Dupuy, a ţinut recent o conferinţă, despre rolul presei, în ţările beligerante şi neutre. Conferenţiarul constată că cea mai dificilă situaţie, o are presa din ţările neutre mici ori mijlocii. Ar fi de prisos să reproducem bogatele argumente, fiindcă facem şi noi parte din lumea de a cărei poartă e vorba. Ne găsim chiar în unele din punctele ei cele mai expuse; ne putem aştepta astfel la mai multe şi mai mari neajunsuri decât alţii. Intensitatea grijilor de care este vorba şi a căror prezenţă în atmosfera încărcată a timpului prezent, nu ne poate permite luxul unor comentarii, decât numai răspunsuri precise la cei ce îndrăznesc a ne provoca.

putea fi înaintaţi în gradul academic şi salarizare numeroşi tineri devotaţi ştiinţei, în fiecare an. Problema va găsi cea mai fericită deslegare şi ceea ce s'a întârziat în chip voit de către toate regimurile din trecut, cari de-adeptul puneau stavilă promovării tineretului în funcţiunile universitare, va intra astăzi în domeniul faptelor, cu toate greutatele bugetare prin care trecem.

Se va face încă odată dovada despre schimbarea fundamentală ce a intervenit în raporturile statului cu generaţia tânără şi cu elitele societăţii. După sporirea considerabilă a bursei şi ocrotirea atât de generoasă a studenţilor, regimul Frontului Renaşterii Naţionale se ocupă astăzi cu crearea unor noi rosturi de viaţă, mult mai mulţumitoare, pe seama personalului auxiliar al facultăţilor noastre. Din atâtea fapte concrete, reese tot mai convingător importanţa ce se dă competenţelor în erarhiile vieţii naţionale, cât şi nemărginita dragoste cu care este înconjurat tineretul. El găseşte acum deschise toate porţile, fie în administraţie, fie în viaţa economică, sau în disciplinele ştiinţifice. Şi pentru o astfel de promovare nu trebuie să lupte nimeni, fiindcă ea este, oferită generos chiar de către guvern sub îndoburdile Suveranului, Creatorul securităţii morale şi materiale a generaţiei tinere.

Ceea ce domină astăzi, situaţia generală a lumii este, netăgăduit, complexul relaţiilor politice-economice internaţionale, care din nefericire după război, departe de a prezenta o destindere, ele sunt mai neliniştitoare. Unele din puterile europene, urmăresc scopuri care nu se pot realiza fără vătămarea adâncă a intereselor celorlalţi; iar altele — ascunzându-şi zadarnic în cuvinte, intenţiile — cred că au revendicări.

In asemenea împrejurări, prudenţa, niciodată nu poate fi socotită, excesivă.

Dar dacă ziarul se ocupă aşa de „excesiv” de „fosilele” trecutului, nu se datoreşte faptului că reuşirea ţine pur şi simplu a umplea paginile de tipar, ci corespunde unor imperiative, cu profunde repercursiuni asupra prezentului şi viitorului. Vedem, că unele firi agita tema revizionismului, afirmând că România-mare, nu ar putea să fie trainică, sau că nu ar fi izbânda în îndoinică a vredniciei neamului românesc. Noi, nu putem tolera că unitatea naţional-politică din 1918 să fie infăţişată, nici măcar în parte, ca un dar, coborât din simpatia invingătorilor sau din greşile cotropitorilor, ci potrivit adevărului, să cunoaştem şi să documentăm, că unirea este urmarea firească, a unei pregătiri istorice, de sute de ani, în care vremea acest popor, de eroi şi de mucenici, a izbutit cu ultimele stăruinţe, să rămână totdeauna, în cea mai strânsă legătură, cu pământul strămoşesc.

Să fim sinceri, documentându-ne, nu sunt necesare străinilor, căci alora, în privinţa unităţii noastre pe veci, le putem vorbi la caz de lipsă, prin glasul oştirii, dar ne trebuie nouă. Istoria românilor, a fost scrisă de condeele multor genii consacrate, cuprinzând evenimentele şi figurile mari ale neamului. Insa precum neamul a avut figurile sale, aşa şi provinciile au avut pe ale lor, la genii cărora s'a înălţat conştiinţa şi voinţa, rezultând accl tot armonios, care se numeşte Patria noastră. Pentru noi bănăţeni de exemplu, figurile eroice ale lui Murgu, Bojincă, Babeş, Ungureanu, Brediceanu a Moşionestilor, îşi au valoarea lor de stil de însemnată şi dacă până acum câţiva ani au fost neglijate, se datoreşte faptului că a trebuit să ducem o aprigă luptă pentru existenţă, în toiul căreia nimeni nu şi-a permis o clipă a privi îndărăt, ci numai înainte, apoi după unire am trăit acea „perioadă sentimentală care era inexorabilă, unei biruinţe atât de strălucite.

Cine nu tresăltă de mândrie când se gândeşte la geniul organizator şi susţineţirea fără margini a lui Murgu, ori când se ştie că discursul deputatului român Babeş în parlamentul ungar acum câteva decenii, de însuşi împămanii de moarte ai poporului nostru — în afară de lumea civilizată europeană — a fost socotit drept o copădoperă de justiţie românească.

Ar fi o crimă să se presupună, că ar exista un român să se îndoaiească măcar o clipă despre vrednicia şi trăinicia unirii tuturor românilor, dar deagroparea „fosilelor” unui trecut atât de glorios — să recunoaştem, că puţini l'au cunoscut — constituie nu numai stimulentele mândriei, ci obligaţiunea de a jertfi totul pentru trăinicia operii, unor lupte şi mucenicii de secole.

De acela socotim că, preţioasele articole despre figuri şi evenimente din trecutul bănuţean, scrise cu atâta erudiţie de colaboratorii: Prof. Dr. A. Peteanu, Dr. I. Greşianu, de tânărul teolog I. B. Mureşanu şi alţii îşi au locul şi rostul în coloanele ziarului şi se poate mândri cu ele.

Pr. TR. CONSTANTIN

Radio

Vineri, 15 Decembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREŞTI ŞI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 7.30 Ora; Cota Dunării şi a barei Sulina; Stat gospodăreşti şi igienice; 12.10 Muzică filmă (discuri); 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Concert de prânz Orchestra Radio, dirij. de Ion Ghiga; Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Radio; 15 Spectacole; 15.10 Spectacol artistic şi cultural; Publicaţii; ROMANIA. 19 Ora; Mersul vremii; 19.10 Pošta tehnică; 19.17 Muzică rusă (discuri); 19.45 Radio-jurnal în limba maghiară; RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI. 19.55 Prof. Nicolae Iorga: Încercări de laborare după război; 20.15 Paul Jesu pian şi D. Ungureanu-clarinet; Coral de Vincent d'Indy; Sonată de Darius Haud; 20.35 Seara de operă. I. „Nunta Carpaţi”, balet de Paul Constantinescu dirij. de autor (Transmisie de la Opera mână). In pauza I (21.20-21.40): Radio-jurnal; Sport; 21.40 II. „Gianni Schicchi” operă într'un act de Giacomo Puccini; pauza II-a (22.40-23): Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză şi italiană; 23 III. „La Secerata” icoane dela ţară (un act) de Tiberiu Brăncuţeanu.

Sâmbătă, 16 Decembrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREŞTI ŞI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 7.30 Ora; Cota Dunării şi a barei Sulina; Stat gospodăreşti şi igienice; 12.10 Muzică variată (discuri); 13 Ora; Radiofonice; Sport; Diverse; 13.10 Concert de prânz Orchestra Fraţilor Stănescu; voce: Ion Luican; 14.10 Radio-jurnal; 14.20 Continuarea concertului Orchestrei Fraţilor Stănescu; 15 Spectacol artistic şi cultural; Publicaţii; ROMANIA. 18 Ora străjerilor: I. D. prof. Edm. Munroe, directoarea scoala „Elena Doamna”. De vorbă cu străjerii. Colinde executate de stolurile: scoala primară „Colentina” cond. de Mircea Bucşoara scoala normală de fete „Elena Doamna” cond. de D-na Lia Popovici şi „Seminara Centra”, cond. de Niculescu. III. „Victorul”, executat de stolu de străjeri al scoala Normale-Bucureşti; 19 Ora; Mersul vremii; 19.02 Cronica dramatică şi cinematografică; 19.17 Muzică religioasă (discuri); 19.50 Radio-jurnal în limba maghiară; RADIO ROMANIA ŞI RADIO BUCUREŞTI. 20 Şcoala de colinde a satului, de Apostol Culea; 20.15 D-ra Lisette Dima (voce); 20.30 Mircea Nemens (voce): Romanele mănăstii; 20.45 Radio-jurnal (I); 21 Siegfried Borries (vioară-discuri); 21.15 Pošta Radio; 21.30 Muzică de jazz (discuri); 22.10 Radio-jurnal (II); Sport; 22.30 Muzică variată şi usoară (discuri); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană, engleză şi italiană.

RADIO BASARABIA

212.6 m., 1411,1 kHz., 20 kw.

14 Ora; Concert de prânz. Muzică usoară (discuri); 14.30 Radio-jurnal; 21 Ora; Concertul corului Scoala Eparhiale din Chişinău, cond. de Părintele Cristea; Muzică religioasă; 21.30 Muzică religioasă apureată (discuri); 22 Radio-jurnal.

REVISTE

Şcoala Vremii

La Arad apare de vreme îndelungată revista pedagogică-culturală a d-lui Gh. Moşu, autorul volumului de inspiraţie cugetări „Stropi din cascada vieţii”.

Un material ales şi bine selecţionat este prezentat şi în numărul pe Decembrie, din al cărui sumar desprindem: N. Şerban: Caracterul intenţional al intuitivii; P. Şerban: Determinarea maturităţii copilului pentru începutul şcolărităţii; I. Agen: Catehizarea în şcolă la primară; P. Seleştian: Muzica în sec. XIX. Mai semnează dd. T. Reşcu, Teodor R., Floruşi şi alţii schiţe, versuri şi cronici.

Clasele sociale au datoriat să subscrie la bonurile înzestrării armatei!

TELEGRAMME INTERNE

LA MARELE STAT MAJOR

București, 15 (SIR.) — Marele Stat Major prelungeste pentru ultima dată toată țara până la 22 Decembrie termenul pentru clarificarea si-
(discu) oamenilor dela vatră, așa cum
văzut în comunicatul nr. 13.

S. S. PATRIARH VA PREZIDA SERBAREA DATINELOR DE CRĂCIUN

București, 15 (SIR.) — I. P. S. S. Nicodim a acceptat invitația
Comitetului de organizare a serbării da-
de Crăciun, organizată de fun-
regală „Principele Carol”, care se
la 24 Decembrie în sala Teatru-
dional din capitală. Gestul I. P. S.
Secerșul de a primi președinția de
a acestor serbări dovedește pre-
deosebită pe care capul bisericii
de străbune o arată acțiunii care
să reinvie datinile de Crăciun și
nou, într-o vreme când avem atâta
ra de afirmarea patrimoniului na-

SENATUL UNIVERSITĂȚII DIN BUCUREȘTI SUBScrie PENTRU ÎNZESTRAREA ARMATEI

București, 15 (SIR.) — Senatul Uni-
versității din București s'a întrunit eri
hotărând subscrierea de către in-
personalul Universității a salariu-
pe lună pentru înzestrarea armatei.

ORDONANȚA NR. 6 A CORPULUI II ARMATĂ

București, 15 (SIR.) — Corpul II de
armată a dat ordonanța nr. 6, cuprin-
măsurile de siguranță pe cari tre-
scursele la toate societățile petro-
ră. Ra-

PROIECT DE ORDONANȚĂ PENTRU SEMANA- TURILE DE TOAMNA

București, 15 (SIR.) — Timpul fiind
scurt, semănăturile de toamnă vege-
mulțumitor. Se continuă arături-
unele regiuni, unde timpul permi-
fac însămânțări.

NOTĂ DESPRE CATASTROFA „VASULUI „SANDU”

Constanța, 15 (SIR.) — Eri au sosit
Constanța supraviețuitorii vasului
„Sandu”, scufundat în condi-
cunoscute. Ofițerul secund Gh.
Răduchiu și matelotii Petre Torocen-
Tiberiu Laurențiu și Constantin
au fost interogați la căpitania
marinării. Ei au declarat că vasul era
sarcărcat. Catastrofa s'a produs
pe la ora 4.30. Când vasul a în-
scufundarea, întregul personal a
pe covertă. Cu toți au rămas îngro-
zându-se cât de mare este catastrofa,
nu mai puteau să scape. În valu-
pierit 10 din echipagiul, în frunte
comandantul Dumitriu, trei pasageri
dumestri și două femei.

UNA VACA A FĂTAT 6 VIȚEI DEODATĂ

București, 15 (SIR.) — UN CAZ
EXTRAORDINAR S'A ÎNTAMPLAT
AL LOCUTORUL ALEXANDRU
MARTĂ DIN IACOBENI (BUCOVI-
NĂ) CARUIA VACA I-A FĂTAT 6
VIȚEI DE ODATĂ. DUPĂ CATEVA
SĂPTĂMĂNI CEI ȘASE VIȚEI AU MURIT.
CĂUȚUL VA FI CERCETAT DE SPE-
CIALIȘTI.

Sovietele au fost excluse

Adunarea S. N. a adoptat rezoluția comitetului de 14

9 state neutre s'au abținut dela vot

GENEVA, 15 (Rador) — Adunarea
Societății Națiunilor s'a întrunit Joi
dimineață în ședință, la ora 10.30, sub
președinția d-lui Hambro. Adunarea
a adoptat fără discuții bugetul pe anul
1940, care prezintă o diminuare de 33
la sută față de 1939. Adunarea a însărci-
nat apoi pe președintele Hambro să
desemneze de acod cu comitetul de or-
ganizare pe membrii comitetului cen-
tral economic, care va fi însărcinat să
unifice acțiunea economică și socială
a S. N. Adunarea s'a ocupat apoi de
apelul Finlandei. Președintele fostului
comitet special Damatta, vorbind în
numele guvernului său, declară că se
realiază la propunerea guvernului Ar-
gentinei, tinzând la excluderea Rusiei
Sovietice din S. N. Observatorii neutri
au relevat cu satisfacție prezența în
sala de ședință a adunării a d-lui Pade-
rewski, primul președinte al Poloniei.

A luat apoi cuvântul d. Tello, repre-
zentantul Mexicului, care a spus: Sun-
tem de părere că atât timp cât omeni-
rea nu va ajunge să suprime cauzele
profunde ce dau loc la războiu, relațiile
internationale dintre state nu pot
exista decât pe baza aplicării stricte a
principiilor acceptuului internațional.

Cazul Finlandei prezintă pentru
Mexic un caz de conștință mai mult
decât un caz juridic. Președintele re-
publicii mexicane a anunțat de altfel
în mod complet acest caz. Pentru ei,
Finlanda este un stat ale cărui idei po-
litice sunt expresia libertății în cel mai
larg sens al cuvântului. Este o țară
mică, ale cărei forțe militare sunt evi-
dent foarte mici în raport cu marile
puteri. Prin dragostea sa de libertate,
prin progresul realizat și prin dragos-
tea cu care este privit de vecinii săi
în special de popoarele scandinave, po-
porul finlandez merită cea mai mare
considerație din partea tuturor nați-
unilor civilizate, care trăiesc în sânul
instituțiilor democratice.

D. Figuerredo Lora, delegat supleant
al republicii Domingo, se asociază apoi
la toate măsurile ce ar putea fi luate
împotriva agresorului.

După cuvântarea reprezentantului
Indiei, reprezentantul republicii Ecua-
dor a condamnat acțiunea Sovietelor.
Delegatul Elveției a spus că neutralita-

tea integrală recunoscută țării sale în-
că din 1938, impune Elveției datoriat
a nu participa la deslănțuirea sancți-
unilor prevăzute în pact. De aceea Elve-
ția se va abține dela vot. Reprezentantul
Franței a anunțat că Paul Boncour șe-
ful delegației franceze va propune o re-
zoluție, care trebuie să afirme autorita-
tea S. N. Delegatul Poloniei a exprimat
încrederea sa în hotărârea consiliului.
Reprezentanții Belgiei și Olandei au
aprobat rezoluția comitetului, făcând
însă o rezervă în ce privește concursul
tehnic.

D. Unden a declarat în numele Sue-
diei, Danemarcei și Norvegiei că aceste
țări se vor abține dela vot, mai ales din
cauza asistenței pentru Finlanda împo-
triva Rusiei, sugerată de rezoluția co-
mitetului de 14. D. Feldmans a declarat
în numele Letoniei, Estoniei și Litua-
niei că aceste țări se vor abține, din
cauza că rezoluția propune excluderea
Rusiei Sovietice.

Deasemeni, reprezentanții Bulgariei
și Chinei au declarat că țările lor se ab-
țin. Reprezentantul Franței a declarat
că delegația franceză va vota în favoa-
rea rezoluției.

Reprezentantul Angliei declară că
raportul este aprobat în întregime de
delegația britanică, spunând că Anglia
nu va căuta din grelele sarcini ce ava-
ză asupra ei o scuză pentru a da Fin-
landei concursul cel mai devotat. La
ora 13, adunarea a adoptat rezoluția
comitetului de 14 în ce privește toate
punctele ei, afară de cel privitor la ex-
cluderea URSS din S. N., care este re-
zervat competenței consiliului și care
se întrunește după amiază.

ADOPTAREA REZOLUȚIEI COMITETULUI DE 14

Geneva, 15 (Rador) — Rezoluția co-
mitetului de 14 a fost adoptată de adu-
narea S. N. Au fost și 9 abțineri.

Potrivit statutului S. N. abținerile
nu ridică votului caracterul de unani-
mitate, dacă n'a fost nici un vot contra.

Înainte de a se trece la vot au mai
luat cuvântul diferiți oratori, printre
cari și Sir Muhamed Zafrullah Khan
delegatul Indiei. El a adus elogii Fin-
landei.

EXCLUDEREA SOVIETELOR

Geneva, 15 (Rador) — Consiliul S.
N. a adoptat textul rezoluției prin care
U. R. S. S. este exclus din S. N.

Excelența Sa d. dr. Alexandru Marta rezidentul regal al ținutului Timiș la Inspectoratul general silvic al ținutului

TIMIȘOARA, 15. — Eri la orele 11
a. m. Excelența Sa Rezidentul Regal al
ținutului Timiș, d. dr. Alexandru Marta
a făcut o inspecție la Inspectoratul ge-
neral silvic al ținutului Timiș, fiind
primit de d. ing. Caraminu, inspectorul
general silvic al ținutului.

Excelența Sa împreună cu d. ing. Ca-
raminu, inspectorul general al inspec-
toratului Silvic, au examinat regula-
mentul Inspectoratului Silvic, care va
înseamna o importantă etapă în condu-
cerea și administ. area pădurilor comu-
nale, composeorale, bisericesti, șco-
lare și a tuturor persoanelor juridice
din ținut.

După examinarea regulamentului
Excelența Sa d. Rezident Regal, dr.
Alexandru Marta, condus fiind de d.
insp. gen. ing. Caraminu, a inspectat
toate birourile, interesându-se în de-
aproape de mersul lucrărilor.

A inspectat deasemeni felul cum se
sucează la inspectorat și cum se pă-
strează actele la dosare.

S'a interesat de stadiul în care se
găsesc predările spre exploatare a par-
chetelor din pădurile din întreg ținutul.

După terminarea inspecției, Exce-
lența Sa a rămas mulțumit de felul
cum decurg lucrările la această insti-
tuție, condusă de d. ing. Caraminu, un
om energic și priceput.

Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia decorat cu ordinul Carol I

București, 15 (SIR.) — MONITO-
RUL OFICIAL DE AZI PUBLICĂ UN
DECRET, PRIN CARE MARELE
VOEVOD MIHAI DE ALBA IULIA
ESTE DECORAT CU ORDINUL CA-
ROL I, ÎN GRADUL DE COLAN.

Scurte telegrame

externe

Liege, 15 (Rador). — Peste 2500 de
studenți universitari din Liege au ma-
nifestat Miercuri pe străzile orașului,
exprimându-și simpatia pentru Finlan-
da, cerând dizolvarea partidului comu-
nist.

Londra, 15 (Rador). — În Camera
Lorzilor, lordul Halifax, răspunzând la
o întrebare, a declarat că în curând va
fi dată publicității o carte albă britani-
că asupra negocierilor anglo-sovietice,
înainte de izbucnirea războiului cu Ger-
mania.

Moscova, 15 (Rador). — Comisia so-
vietică pentru repatrierea refugiaților
din Nord-Estul Poloniei, cari acum se
află internati în Lituania și a început
lucrările la Kaunas. Comisia a vizitat
până acum șase lagăre și a dispus re-
patrierea a 1500. — majoritatea solda-
ți și lucrători din Polonia de Nord-Est
cari se refugiaseră în Lituania la sosi-
rea trupelor germane.

Stockholm, 15 (Rador). — Vasul
cisternă „Algol”, sub navilionul suedez
s'a ciocnit de o mină în regiunea de
trecere neutră din apropiere de Fals-
terbo. Vasul s'a scufundat.

Ierusalim, 15 (Rador). — Autorită-
țile palestiniene au dat o ordonanță
prin care se abrogă măsurile restricți-
ve stabilite la începutul războiului, cu
privire la tranzacțiunile cu materiale și
imobile. Rămân în vigoare numai pre-
turile maximele privitoare la produsele
alimentare.

Shanghai, 15. (Rador). — Stefani trans-
mite: Alte trei canoniere britanice au pri-
mit ordin de a părăsi fluviul Yangtse. În
Octombrie mai fuseseră retrase cinci. În
acest fluviu între Shanghai și Hankeu au
mai rămas 2 canoniere iar 3 în restul Chinei
necontrolată încă de Japonia. Această mă-
sură a fost luată de amiralitatea britanică
pentru a se putea dispune în altă parte de
ofițeri și echipagii.

Izvorul cel mai estin
de procurare de

CANDELABRE

Articole electrice
casnice. Materiale
de instalare electrică

„Astra PHILIPS” RADIO SALON

Timișoara IV. Bulev. Carol 14
Telefon 80-20

Vești din Valea Jiului

OFENSIVA CULTURALĂ
A PREFECTURII HUNEDOARA

Prefectul județului Hunedoara, d. colonel C. Bengliu, a pornit o frumoasă acțiune de culturizare în județ, invitând să-și dea concursul toate persoanele chemate la o astfel de operă. În cadrele acestei acțiuni d-sa a venit și în Valea Jiului, în frunțașă comună Petrila — pentru a ne ține o conferință.

Conducătorii vieții românești din Petrila, în frunte cu minunatul om de bine care este directorul administrativ al soc. „Lonea”, d. N. Gavrilescu, au încadrat conferința d-lui prefect într'un frumos și foarte reușit program artistic. Și-au dat concursul: corul mixt al cercului „Astra”, orchestra de bălălici, orchestra de salon și echipa de călușeri, — conduse toate de d. I. Beloušek.

D. prefect a vorbit despre: „Curențele subversive.” A arătat, că poporul românesc este un popor cumpănit, cumpănit, cu bun simț, — și nu s'a atașat sufletește nici unei mișcări extremiste: bolșevism, legionarism, sectarism. El și-a iubit totdeauna glia, Biserica și Dinastia, — el și azi urmează cu credință numai pe Regele său și îndrumările Lui prin sfințicii ce-l are.

A arătat apoi, că în involburarea de azi trebuie să ne aducem aminte de puterea de jertfă dovedită de neamul nostru totdeauna, — fie că a fost cerută jertfa vieții, fie a bunurilor materiale. Nici generația noastră nu-și va precupeți sentimentul de sacrificiu, înscriindu-se glorios și jertfelnic în istoria Patriei iubite la chemarea guvernului Majestății Sale Regelui.

Conferința, rostită cu părintească căldură, dar sobru și convingător, a fost mult aplaudată.

După d. prefect a luat cuvântul administratorul financiar de constatare d. Trandafir Tăpu, care a dat lămuririle necesare, — clar și precis, — în legătură cu semnarea bonurilor pentru înzestrarea armatei.

D. director Gavrilescu a mulțumit călduros d-lui prefect pentru luminoasa și instructivă sa conferință, — și serbarea s'a încheiat cu imnul regal, cântat de întreg publicul, cor și orchestre cu rără însufiețire.

Publicul nu mai încăpea în sală. Am remarcat pe d-nele și d-nii: Prot. I. Dumă, primpretorii I. Tocaciu și Mihailescu-Pui cu d-na, preoții C. Zoican, P. Fan, E. Oprean, Iuliu Pop, Ier. Hangea, Fr. Karda, M. P. Jura și Baczo, dr. Ionescu, medic de circumscripție cu d-na, notarul C. Moga cu d-na, primarul Gh. Gheorghică, D. Pop, Tr. Bârsan, perceptor Tr. Murgu, inv. dir. Bălăceanu, inv. insp. Șt. Popovici, insp. Dima și Suciu etc. etc.

O REUNIRE DE FEMEI VREDNICE

Reuniunea ortodoxă a femeilor române din Petroșani, cu un trecut foarte frumos, a semnat pentru bonuri de înzestrarea armatei suma de 5000 lei.

Onoare ei!

INFRAȚIUNE

Sădorul I. Novăcescu din Petrila a spart magazia de materiale din Jieț a soc. „Lonea”, furând diverse obiecte, — cifrate la cea. 60.000 lei. Observându-l înă puznicul Gh. Marcu a fost prins cu materialele luate.

Jandarmeria cercetează cazul.

Cum se lucrează și ce se realizează la un ocol silvic

— Un reportaj despre ocolul silvic Bârzava —

ARAD, 15. — Lipsa de înțelegere a omului pentru alt om și lipsa de apreciere a activității noastre de toate zilele de către semenii noștri, este urmarea necunoașterii ei sau a cunoașterii sumare a muncii și străduințelor ce le depunem cu toții, însă independent una de alta. Nepunerea aceasta de înțelegere, determină de cele mai multe ori subaprecierea individului. Bineînțeles aceste sunt generalități, valabile ori unde și în același timp susceptibile de excepții. Xi este natural ca profanul să nu priceapă, să nu înțeleagă, activitatea de pură specialitate a unui profesionist. De aceea, ne am propus, ca într'o serie de reportaje — ce vor apare sporadic și fără nici o legătură între ele — să prezentăm arădanilor, faptele, lucrurile, oamenii și stări, pe care le cunoaște toată lumea, dar numai — ca să întrebuițăm un termen curent — din vedere.

Vom începe, deci, azi, cu ocolul silvic din Bârzava, — cunoscut și important pentru forestier — condus de d. ing. Traian Belcea.

În raza acestui ocol, sunt situate păduri în suprafața de 12.000 hectare, la o altitudine ce variază între 4 și 700 metri. După esența lemnului, pădurea se compune din 60 % stejar, iar restul de 40 % din carpen, etc. Pădurea care se exploatează în regie proprie, este deservită de 40.000 metri linie ferată cu tracțiune animală și realizează un beneficiu net de 4—6 milioane lei la un buget de 12 milioane lei.

Ocolul este condus de d. ing. Traian Belcea, un om cu vastă experiență și conștiincios. D-sa este secondat, atât în lucrările de birou, cât și în cele de pe teren, de următorul personal inferior: 9 pădurari de pază, 3 brigadieri și 2 pădurari la gestiune, un brigadier casier, un brigadier vânzător, un bri-

gadier secretar, o dactilografă și contabil. Deci în arara de șer, nu personal interior, rapt care îngreunează enorm activitatea, pentru ca să inginer treoue să tie peste tot, să va tot și să conuacă totul...

În arara de acest personal, mai stă încă o categorie: cei tennic al unei ierate de exploatare, personal cupus dintr'un... ierar și un dulghier. Am insistat asupra personalului arătându-l amanunțic, pentru a ti ușor raportul față de venitele ce produce Statului acest ocol.

Cât privește munca de birou, este suficient, — tot de dragul contrastului — să arătăm că până acum, au fost registrate și lucrate aproape 2700 ac-

Atât datele privitoare la beneficiile realizate cât și cele ale biroului, conținute o indicație prețioasă asupra muncii ce se desfășoară la ocolul silvic Bârzava. Adăugând la cele de mai sus mențiunea că o parte din personalul fost concentrat, vom avea un tablou precis și de multe grăitor, asupra activității ocolului Bârzava.

Trecând asupra celorlalte ramuri de activitate ce se desfășoară în cadrul unui ocol silvic, trebuie să arătăm că urma operațiilor de sădire și curățarea parchetelor, începute în 1930, s'a obținut arbori viguroși și de esență valoroasă. În același timp și ca o operație secundară, s'a întreprins și o vastă acțiune de degajarea esențelor cutanice.

Cât privește exploatarea, ea se face în modul cel mai rational cu puțină grijă pentru ca regenerarea parchetelor să se facă în mod natural și condiționat de timp. În acest scop se utilizează tăieri principale, precedate de tăieri preparatorii.

Pentru anul 1938/39 în curs, programul a prevăzut exploatarea a două parchete cu o capacitate de 30.000 metri steri. Dintre aceste, 4 erau parchete principale, iar restul secundare. Pentru exploatarea a fost de 12 milioane lei, din anul acesta — cari au redus la minimum mâna de lucru — programul ar putea fi executat în întregime. Cu toate acestea, din prevederile bugetare, în suma de 12 milioane lei, au fost realizate în încasări 7 milioane lei, iar la cheltuieli numai 3.5 milioane.

Tot din cauza situației excepționale din anul acesta, materialul fasonat, nu a putut fi transportat și înmagazinat cu lucrările acesta sunt acum în curs și se speră că până la finea anului ele vor fi încheiate.

Din proiectele de viitor ale conducerii ocolului silvic Bârzava, trebuie să amintim exploatarea pădurii secundare din hotarul comunei Grosii-nou. Pădurea este în întindere de 2700 hectare, esență de stejar, veche cum poartă și nu există altă în Ardeal, diametrul arborilor trecând peste 40 cm. Exploatarea însă nu se poate face deocamdată deoarece este nevoie de o linie ferată lungă de 16 km pentru transportul lemnului.

Este necesar ca organele silvice să ia măsuri să se găsesc de necesitate acesti lmi ferate și să pună la dispoziția inginerului Traian Belcea, mijloacele necesare pentru realizarea ei, căci fără ea, pădurea dela Grosii-nou nu putea fi exploatată, așa cum cere mportanța ei.

Am prezentat sumar ocolul silvic Bârzava, cu ce are și cu ce nu are; cu realizări demne, ce pot servi de exemplu, — nu pentru camarazii de profesie înș. Traian Belcea, căci ar fi să le diminuăm meritele — ci pentru orice om încredințat cu administrarea unui bun al statului.

Activitate culturală, patriotică și administrativă în plasa Orăștie

Orăștie, 15. — În urma dispozițiilor luate de d. prefect colonel C. Bengliu, s'a început, conform programului fixat pentru întreg județul, o viață activitate culturală, patriotică și administrativă în satele istoricului județ al Hunedoarei.

În plasa Orăștiei, această activitate se desvoltă cu mult succes și folos sub conducerea d-lui pretor dr. Andreicuț Ioan.

D. pretor s'a deplasat recent în frunțașă comună Șibot, unde a condus o ședință culturală. Străjerii au executat cântece și recitat poezii patriotice; părint. Traian Miclea, a vorbit despre importanța acestor ședințe culturale; dr. Dobocan Ioan, med. circ. Cugir, a ținut o conferință despre gazele aeriene și mijloacele de apărare contra lor, iar d. inv. dir. Șelmărean Ioan a mulțumit autorităților și conferențiarilor în numele poporului întrunit în număr mare, în frunte cu intelectualii, membrii F. R. N., premilitari și școlari.

În cadrul programului d. pretor a ținut o instructivă conferință patriotică

despre curențele extremiste și combaterea lor, care a făcut o puternică impresie asupra populației. De încheiere întreaga asistență a cântat Imnul Regal, făcând urare M. Sale Regelui Carol II-lea și Dinastiei Române.

Cu ocazia, a avut loc în această comună o inspecție administrativă-edilitară, din care prilej au fost vizitate toate edificiile publice, prăvălii, mori vintate de prăsilă etc. După obiecțiunile făcute și instrucțiunile date de comisiune, autorităților și particularilor, d. pretor a ținut populației întrunit în fața primăriei, o înmormășă cuvântare despre grija ce o poartă M. S. Regele și guvernul populației dela țară și îndeamnă cetățenii la muncă constructivă. Medicul dr. Dobocan și vet. dr. Zikeli au dat îndrumări igienice sanitare. Comuna a fost aflată în general în ordine și bine condusă de not. A. Balomiri, ajutat de primarul comunei. Dificultățile constatate au să fie asanate, având sprijinul autorităților pentru terminarea zidirii școlare, moară etc. Dr. M.

Sfințirea pavilionului național la stolul din comuna Turnu-Arad

Arad, 15. — Cu o deosebită solemnitate s'a făcut în frunțașă comună românească de-a graniță, Turnu, din județul nostru ridicarea și sfințirea pavilionului național la ocolul școlii primare mixte de sub conducerea d-lui Gh. Popovici, directorul școlii.

Sorbarea tineretului, care de altfel a fost și a întregii comune a început cu oficierea unui scurt serviciu religios, după care părintele L. Aconiu, a sfințit drapelul național și l-a dat în primire comandantului de stol. A urmat apoi ceremonialul ridicării pavilionului, după care au rostit cuvântări, părintele L. Aconiu și d-nii I. D. Dabiciu, în numele legiunii de străjeri, Gh. Popovici, în numele stolului local și d. Faur în numele Inspectoratului școlar al județului Arad. Toți vorbitorii au explicat rostul străjeriei și însemnătatea zilei.

După terminarea entuziaștelor cuvântări a urmat investirea străjerilor după ceremo-

niialul obținut, act ce a fost îndeplinit de d-nii I. D. Dabiciu și Gh. Popovici.

A urmat apoi defilarea celor două stoluri, școlar și extrascolar.

Din partea autorităților locale s'a oferit apoi o masă tuturor oaspeților, la care au luat parte peste 40 de persoane. Cu acest prilej au rostit cuvântări d-nii: pr. Aconi, locotenent Cristescu, căpitan Lupu C-tin, I. D. Dabiciu, I. Faur, A. David, etc.

După masă, în sala căminului cultural s'a dat un reușit festival artistic.

Merită să fie relevate numele d-lor Gh. Popoviciu, Alexandru Neamțu, notar, Arghir Cristescu, locotenent, preot Liviu Aconiu, d-nii Angela Iacob, Vasile Băleșiu, primar, Ioan Iescău, notar, pentru sprijinul dat în organizarea acestui praznic minunat, care va rămâne încă multă vreme în mintea tuturor acelorora care au participat la el.

Ministru de finanțe M. Constantinescu Mulțumește locotenentului invalid de război Gheorghe Popa care a iscălit bonuri pentru înzestrarea armatei în valoare de 120.000



locotenentului invalid de război Gheorghe Popa, care a iscălit bonuri pentru înzestrarea armatei în valoare de 120.000 lei, plasându-și cu încredere în aceste bonuri întreaga lui economie trudnică, realizată în cursul anilor, din pensia de invalid.

Fapta locotenentului invalid de război Gheorghe Popa a avut un larg ecou în țara întreagă. Ziarul „Timpul” de ieri, folosindu-se de amănuntele din relatarea „Daciei”, publică un larg articol despre această faptă, în pagina destinată Ardealului și Banatului.

D. ministru de finanțe, M. Constantinescu, luând cunoștință de importanța sumă iscălită de locotenentul invalid Gheorghe Popa, a expediat d-lui col. V. Popovici, prefectul județului Timiș-To-

rontal, o telegramă cu următorul cuprins:

„Impresionat de marele gest patriotic făcut de locotenentul Gheorghe Popa din Timișoara, invalid de război, care a scris 120.000 lei, întreaga lui economie realizată cu multă trudă, la bonurile pentru înzestrarea scumpei noastre oștiri, vă rog să-i transmiteți odată cu admirația mea și cele mai calde mulțumiri, fapta sa trebuind a fi un exemplu zdrobitor pentru întreaga suflare românească.

M. CONSTANTINESCU
Ministru de finanțe

D. prefect col. V. Popovici a remis locotenentului invalid Gheorghe Popa o adresă, adecându-i la cunoștință telegrama de mulțumire a d-lui ministru de finanțe.

Sedința comitetului de doamne al Societății de Patronaj din Timișoara

Timișoara, 15. — La sediul Societății de Patronaj de pe lângă Curtea de Apel, din Timișoara a avut loc ieri la orele 17, ședința comitetului de doamne al Societății de Patronaj, sub președinția d-lui Ilie Lungulescu, prim-președinte al Curții de Apel.

Au fost prezenți d-nii: Tului Goruneanu, procuror general, Dimitrie Saftirescu, inspector judecătoresc, Romulus Orzeanu, consilier la Curtea de Apel, Lazar Bain, secretarul Societății, Gh. Stanciu, directorul Societății, precum și d-nele: Viorica Lungulescu, Ana Goruneanu, Hermina Orzeanu, Sevastia Deleanu, Silvia Farchescu, Gabriela Băltescu, Zoe dr. Coste, Valeria dr. Mercea, Maria Căndea, d-na profesor Severineanu, d-na dr. Secoșan, Amalia Gellert, d-na Armin dr. Polatsek, Șarolta Kun, Lili dr. Baruch.

Luând cuvântul, d. Ilie Lungulescu, primul președinte al Curții de Apel, aduce mulțumiri doamnelor membre ale comitetului, pentru atențiunea ce s'a dat apelului lansat, prezentându-se în număr atât de frumos la ședința comitetului, ceia ce denotă interesul mare pe care-l arată doamnele din înalta societate, pentru minorii dela institutul Patronajului.

În continuare, d. prim-președinte spune că a făcut acest apel la doamnele din înalta societate, fiind convins, că numai sufletul de femeie înțelege mai bine durerea aceluia, care așteaptă sprijinul marelui public și așa fiind, numai femeia va putea în timpurile aceste grele să convingă lumea din afară, că fiecare cetățean are obligația morală de a sprijini instituția Societății de Patronaj, care adăpostește în institutul de reeducare minorii fără deosebire de naționalitate sau religie, unde acești minori — 50 la număr — învață pe lângă carte și diferite meserii, așa că eșind din acest institut își au asigurată existența, n-mai fiind siliți să comită fărâdelegi.

D. prim-președinte arată apoi doamnelor, că ținutul Timiș a autorizat Societatea de Patronaj să lanseze 10 liste de subscripții pentru adunarea de ofrande pentru minorii dela institutul de reeducare și le roagă să binevolască atât cât li-e posibil a colecta cu aceste liste aceia

ce pot, ca fonduri, îmbrăcăminte și alimente pentru institutul nostru.

Face cunoscut, că Joi 21 Decembrie a. c., orele 16 și jumătate, va avea loc la institutul de reeducare al Societății de Patronaj, Str. Pop de Băsești No. 23, serbarea pomului de Crăciun, cu un program artistic-muzical executat de minori și roagă în acest scop pe doamne ca și pentru acest pom — păstrând tradiția — să se colecteze cele de trebuință.

Toate doamnele din comitet, prezente, au luat cu plăcere la cunoștință apelul d-lui prim-președinte și s'au declarat gata a-și jertfi din ocupațiile din zi timpul lor pentru a veni în ajutorul Societății de Patronaj, colectând cu listele de subscripții ofrande dela diferiți comercianți, industriași și particulari, din orașul Timișoara.

Listele s'au distribuit apoi următoarelor doamne:

Lista Nr. 1 Zoe dr. Coste și Maria Căndea, lista Nr. 2 Sevastia Deleanu, lista Nr. 3 d-na profesor Severineanu, lista Nr. 4 Silvia Farchescu și Valeria dr. Mercea, lista Nr. 5 d-na dr. Polatsek și Lili dr. Baruch, lista Nr. 6 d-na dr. Secoșan, lista Nr. 7 d-na dr. Ioan Kakuk și Șarolta dr. Kun, lista Nr. 8 Amalia Gellert, lista Nr. 9 Sora dr. Hildegard Wolf, lista Nr. 10 Mara dr. Frecot.

Doamnele Viorica Lungulescu, Ana Goruneanu, Hermina Orzeanu și Amalia Gellert au primit însărcinarea să aranjeze pomul de Crăciun la institut.

D-na Gabriela Băltescu în numele d-sale și al soțului d-sale, d. Ioan Băltescu a donat pentru scopul amintit mai sus 1000 lei, pentru care mărțim gest d. prim-președinte i-a exprimat vii mulțumiri.

L. I. O.

150 de persoane au pierit în naufragiul unui vas sovietic

Tokio, 15. (Rador.) — Se anunță că în naufragiul vaporului sovietic „Indigkra” ar fi pierit 150 persoane. Au putut fi salvate 395 persoane. Numărul călătorilor despre care nu se știe nimic se ridică la 200.

O coloană sovietică a ajuns până la 105 km. de frontiera cu Finlanda

Moscova, 15. (Rador.) — Agenția Havaș transmite: Ziarele sovietice anunță că o coloană rusească venind dela Ukhta, a ajuns până la 105 km. dela frontiera. Miercuri coloana aceasta a înaintat 13 km. și dacă — se presupune că trupele sovietice vor înainta zilnic câte 10 km. — în două zile vor fi la golful Botnic în apropierea portului Uleaborg. Finlanda ar fi astfel situată în partea cea mai strâmtă, izolându-se astfel de Suedia și Norvegia, și în partea sudică a țării, unde se află fortificațiile, împiedecându-se astfel sosirea aprovizionărilor și munițiilor.

Cu toate fortificațiile din insulele Aland, submarinele sovietice vor interzice navigația atât timp cât golful nu este înghețat. Dar înaintarea sovietică este grea în ținutul muntos.

Ce urmărește „Frontul”?

(Urmare din pag. 1).

„Frontul Renașterii Naționale” se rezimă apoi pe credința creștină. Fiind indeosebi o mișcare spirituală, el înțelege să dea vieții un sens și o valoare morală. Sentimentele religioase, prețuirea virtuților sunt elemente prin cari trebuie să se formese mentalitatea cetățeanului de mâine.

În fine „Frontul Renașterii Naționale” vede în muncă un factor care trebuie să se bucură de o cinștire deosebită.

Iată amintite numai câteva directive ideologice ale noului organism politic.

În sânul „Frontului Renașterii Naționale” un rol însemnat îl joacă elitele. Ele se desemnează printr-o serioasă și obiectivă selecționare.

Pe ce temel și după ce criterii se va determina această elită conducătoare? Fără îndoială nu mai poate fi vorba în viitor de aportul electoral al fiecăruia, de clientela de care dispune. Acest criteriu este astăzi și perimat și inutil. Selecțiunea se va face după valoarea personală apreciată în cadrul muncii profesionale și recunoscută ca atare. De sigur acest sistem va aduce la suprafață și elemente noi și mai ales elemente tinere. Aceasta va contribui la imprimarea unui aspect de seriozitate, de competență și de dinamism acțiunii „Frontului Renașterii Naționale”.

De ce însă o organizare unică, de ce toate energiile să se manifeste într'un singur cadru?

Explicațiunea este foarte simplă și formula se impune ca o concluziune logică și imperioasă a însăși genezei acestui „Front”.

În adevăr, el a izvorit ca o funcțiune biologică, aceea de apăra Națiunea și Statul.

El este manifestarea unui instinct de conservare a Națiunii. De aceea el trebuie să facă apel unilune, nu la diviziune, el trebuie să întărească autoritatea, nu să o împartă, el trebuie să concentreze idealurile, nu să le împrăștie.

„Frontul Renașterii Naționale” trebuie să se caracterizeze și se caracterizează prin optimism, prin încrederea hotărâtă în destinul acestui neam și în viitorul acestui Stat. Dar oricum, trebuie să adaog că ne pot pândi și primejdii. Pentru ceasul acela oricât de îndepărtat l-am voi noi, trebuie să fim pregătiți, trebuie să avem trezite toate energiile naționale, trebuie să recăștigăm în grabă timpul pierdut.

Lozincă „Frontului Renașterii Naționale” trebuie să fie „Apărarea Patriei”.

Este menirea generațiunii noastre să asigurăm ceea ce înaintașii au clădit cu atâtea jertfe.

De aceea în ceasul de față să uităm cu toții orice ne-a despărțit în trecut, să fim împăcați, să ne înșurim cu înflăcărare într'un front unic, muncind neconștient pentru întărirea țării, să stăm strajă în jurul hotarelor ei și să înconjurăm cu dragoste Tronul și pe cel mai înțelept și cel mai patriot Suveran, pe care destinul ni l-a hărăzit, pe Majestatea Sa Regele Carol al II-lea.

Frontul de Vest

Timișoara, 15. (Rador.) — Comunicatul din seara de 13: În cursul serii un vas care s'au produs în cursul zilei de Marți. La Vest de Saare, unul din navele noastre posturi a fost capturat de germani, care a luat vreo zece prizonieri. Situația a fost restabilită așa cum s'a spus în comunicatul din seara de 12 Dec. Azi, zi calmă pe ansamblul fronturilor.

DISTRUGATORUL „DUCHESS” S'A SCUFUNDAT

Amsterdam, 15 (Rador). — DNB re. Betă: Un comunicat oficial al amiralității britanice anunță că distrugătorul „Duchess” de 1375 tone s'a scufundat în urma ciocnirii cu un alt vas de război. Din echipajul de 145 oameni se pare că au fost salvați numai un ofițer și doi marinari.

„Duchess” a fost construit în 1933.

Amsterdam, 15 (Rador). — În accidentul provocat prin ciocnirea dintre distrugătorul „Duchess” cu un alt vas, au fost ucise 12 persoane și răniți 10. Celălalt vas n'a suferit nici o pagubă.

COMUNICAT FRANCEZ

Amsterdam, 15 (Rador). — Comunicatul francez din dimineața de 14 Decembrie anunță:

Activitatea de patrulare în toată partea de nord a frontului dela Mosella' la începutul zilei.

Mende" Radio
SABA" RADIO
Precizie și calitate

RADIO SCHEIRICH

Timișoara, I. Bulev. Duca 5.

ECONOMICE

Situația favorabilă a bugetului și a încasărilor statului

Situația încasărilor Statului pe luna Noembrie 1939 arată că, deși climatul internațional s'a înăspriț prin războiul dintre URSS și Finlanda, iar situația internă aproape nu s'a schimbat, totuși, putem înregistra cu o deosebită satisfacție că executarea bugetară în cursul lunii Noembrie cu rezultate îmbunătățite față de luna precedentă. În adevăr încasările la bugetul ordinar al statului au fost în luna Noembrie cu 6.7 la sută peste cota lunară a evaluărilor bugetare. În Noembrie s'au încasat 2802 milioane de lei față de 2750 milioane în luna Octombrie. Se înregistrează deci un plus de încasări nu numai față de cota evaluărilor bugetare, dar și față de luna precedentă. În total dela 1 Aprilie până la 30 Noembrie s'au încasat 21.609 milioane lei, adică un plus de încasări de 2.8 la sută peste cota evaluărilor bugetare pe același interval de timp.

Trebue să subliniem cu acest prilej că humile cele mai favorabile pentru încasările statului sunt Septembrie, Octombrie și Noembrie. Lunile Decembrie și Ianuarie din cauza Sfințelor Sărbători sunt, în schimb, mai slabe.

Din cauza gravelor evenimente de război, care au izbucnit tocmai în lunile de toamnă, care sunt și cele mai favorabile încasărilor statului, încasările puteau fi periclitate. Totuși, constatăm cu deosebită satisfacție că, cu toate greutatețile și neliniștile ce s'au abătut și asupra țării noastre, începând din luna Septembrie, totuși executarea bugetului s'a putut menține pe o linie indeajuns de satisfăcătoare, fiind totdeauna superioară

cotelor de prevedere ale bugetului.

În ceea ce privește bugetul fondului apărării naționale, și la acesta constatăm o îmbunătățire a situației.

În adevăr, în luna Noembrie s'au încasat la acest buget 523 milioane lei față de cota lunară a evaluărilor bugetare de 500 milioane, adică s'a înregistrat un plus de 4.6 la sută peste această cotă.

La bugetul fondului național al aviației și marinei, situația este în aceeași ascensiune înregistrându-se încasări în suma de 231 milioane în cursul lunii Noembrie. Față de cotă lunară a evaluărilor bugetare de 142 milioane, adică un plus de 62.2 la sută.

Din cifrele mai sus arătate, se constată deci situația foarte satisfăcătoare a încasărilor la toate cele trei bugete ale statului, cu îmbunătățiri chiar și în raport cu luna Octombrie.

Aceste rezultate, față de greutatețile și împrejurările în care ele au fost realizate, ne dau o desăvârșită încredere în puterea de rezistență a bugetului chiar în situațiile cele mai critice, și o deosebită liniște că toate necesitățile statului sunt și vor fi și de aci înainte, fără întrerupere, complet și la timp acoperite. Salariații, pensionarii, furnizorii statului, creditorii lui și toți cei ce au de primit un ban de la stat, pot fi siguri că nu vor fi în suferință și că drepturile lor vor fi regulat și la timp plătite.

Aceste constatări atât de satisfăcătoare, dau încredere și curaj tuturor, de a continua cu liniște și siguranță activitatea lor, știind că moneda națională și politica bugetară a țării sunt apărate și sănătos îndrumate.

Delegația economică sovietică

se înapoiază la Moscova după mai multe săptămâni de ședere la Berlin

BERLIN, 15. (Radior) — Delegația economică sovietică, care se află de mai multe săptămâni în Berlin, sub conducerea comisarului popularului Tevosuan și a generalului de artilerie Saucenko, a plecat Miercuri seara la Moscova. În cursul șederei la Berlin, delegația a luat contact cu diferite ra-

muri ale industriei germane și a vizitat mai multe industrii care urmează să furnizeze produse industriale Uniunii Sovietelor. Negocierile cu privire la viitoarele schimburi economice între Reich și URSS vor fi reluate și terminate la Moscova zilele viitoare.

Către comercianții din ținutul Timiș

Federația Asociațiilor Comerciale din ținutul Timiș, al cărei președinte este d. deputat ing. Cornel Beșu, aduce la cunoștința membrilor săi următoarele: Federația voia să organizeze participarea comercianților la semnarea bonurilor de înzestrare a armatei în mod unitar și în acest scop a cerut Camerai de comerț și Industrie să-l pună la dispoziție localul necesar, ceea ce a și obținut, de altfel, prin bunăvoința, d-lui președinte colonel Ed. Giurcăneanu. La consfătuirea

de Duminică, federația a delegat o comisiune pentru a se stabili felul de procedură pe teren. Din diferite motive tehnice însă, acest fel de participare a comercianților nu s'a putut realiza. Astfel că, Federația Asociațiilor Comerciale, roagă pe toți comercianții să semneze bonurile fie la Administrația Financiară, fie la instituttele bancare autorizate, dând maximum posibil pentru înzestrarea oștirii.

Filmul zilei

CAPITOL Filmul despre care va vorbi toată lumea

Incepând de azi **Copilul de trupă**

O poveste emoționantă cu copilul minune al Franței

Vineri

Micul **GABRIEL FARGUETTE**
CONSTANT REMY **JEANNE BOITEL**

In complectare: **STRASSBURG** și **JURNAL**

SPORT

O cupă de iarnă la Arad

Arad, 15. — Din inițiativa celor patru echipe fruntașe de football din localitate s'au pus bazele unei „Cupe de iarnă” care se va disputa cu începere de Duminică 17 Decembrie, între grupările AMEFA, Gloria, Crișana și Olimpia.

Iată programul definitiv al jocurilor, după cum a fost fixat de conducătorii celor patru grupări:

17 Decembrie: AMEFA—Crișana și Olimpia—Gloria.

24 Decembrie: AMEFA—Olimpia și Gloria—Crișana.

25 Decembrie: Gloria—AMEFA și Olimpia—Crișana.

Intrucât timpul se va menține favorabil și prielnic disputării acestui turneu care este un fel de campionat cu un singur tur între cele patru grupări, prevedem o afluență destul de mare la teren, mai ales că este vorba de un fel de semnare a celei mai bune echipe locale. Și dat fiindcă rivalitatea este cât se poate de accentuată nu numai între Gloria și AMEFA, ale căror întâlniri au produs mereu interes, dar și între fruntașele din clasamentul districtual Crișana și Olimpia, două puternice echipe „Cupa de iarnă” din localitate pare să aibă mulți sorți de izbândă.

Returul de primăvară al campionatului național de football Divizia A

Turul I: Venus—AMEFA, Juventus—Ripensia, Victoria—Unirea Tricolor, CAMT—Sportul Studentesc, UDR—Carpați, Gloria—CFR—Rapid.

Turul II: Sportul Studentesc—Juventus, Venus—Victoria, Rapid—UDR, Ripensia—Gloria CFR, AMEFA—CAMT, Carpați—Unirea Tricolor.

Turul III: Unirea Tricolor—Rapid, Juventus—AMEFA, Gloria CFR—Sportul Studentesc, CAMT—Venus, Victoria—Carpați, UDR—Ripensia.

Turul IV: Venus—Juventus, Sportul Studentesc—UDR, Rapid—Carpați, Ripensia—Unirea Tricolor, CAMT—Victoria, AMEFA—Gloria CFR.

Turul V: Unirea Tricolor—Sportul Studentesc, Juventus—CAMT, Victoria—Rapid, Gloria CFR—Venus, Carpați—Ripensia, UDR—AMEFA.

Turul VI: Juventus—Victoria, Venus—UDR, Sportul Studentesc—Carpați, AMEFA—Unirea Tricolor, Ripensia—Rapid, CAMT—Gloria CFR.

Turul VII: Rapid—Sportul Studentesc, Unirea Tricolor—Venus, Gloria CFR—Juventus, Victoria—Ripensia, Carpați—AMEFA, UDR—CAMT.

Turul VIII: Juventus—UDR, Venus—Carpați, Sportul Studentesc—Ripensia, Gloria CFR—Victoria, AMEFA—Rapid, CAMT—Unirea Tricolor.

Turul IX: Rapid—Venus, Unirea Tricolor—Juventus, Victoria—Sportul Studentesc, Ripensia—AMEFA, Carpați—CAMT, UDR—Gloria CFR.

Turul X: Venus—Ripensia, Juventus—Carpați, UDR—Victoria, AMEFA—Sportul Studentesc, CAMT—Rapid, Gloria CFR—Unirea Tricolor.

Turul XI: Sportul Studentesc—Venus, Rapid—Juventus, Victoria—Gloria CFR, Ripensia—CAMT, Carpați—Gloria CFR, Unirea Tricolor—UDR.

Este interesant de remarcat că marșurile Gloria C. F. R. au fost programate cu toată gălătenia după judecarea cazului lor vor fi radiați din campionat.

Mica publicitate

ADMINISTRAȚIA ZIARULUI „DACIA” caută vânzător de ziare. Doritorii să prezenta de urgență la administrație.

Amânarea concursurilor de scrimă

TIMIȘOARA, 15. — Dat fiind că aprobarea Federației Române de Scrimă Reg. Nord Cluj, n'a sosit încă la sediul din Timișoara, concursurile de scrimă publicate la timpul său, au fost amânate pentru o dată care se va anunța ulterior.

Târgul de iarnă al Timișorii

TIMIȘOARA, 15. — Prima zi a târgului de țară timișorean a decurs erii sub semnul unei animații mult mai mari decât cea a târgului de țară din toamnă.

În târgul porcilor s'au făcut tranzacții destul de frumoase. Prețul porcilor a fost între 32—35 lei kg. greutate vie. Vaci de lapte s'au vândut cu 10 până la 13 mii lei bucată, iar vite de tăiat cu 7—8 mii lei bucată.

Târgul de mărfuri a fost de asemenea foarte cercetat, atât de sătenii veniți la târg, cât și de orașenii cari și-au procurat cu acest prilej îmbrăcăminte de iarnă.

În târgul de boi s'au făcut și oarecari tranzacții pentru export, îndeosebi pentru Grecia.

Din cauze familiare DE VÂNZARE o țesătorie de mână

cu 6 războaie, 1 motor electric și toate accesoriile necesare.

A se adreseze: Telefon 19.08

Invitare

La adunarea generală extraordinară a Societății Anonimă S. A. P. I. C. pentru Industrie și Comerț de Lemne Timișoara, care se va ține la 29 Decembrie 1939, ora 11 a. m., în localul întreprinderii.

Ordinea de zi:

- Hotărârea acționarilor în privința dizolvării și lichidării societății.
 - Numirea lichidatorilor.
- Direcțiunea atrage atențiunea stimatei acțiuni, că la adunarea generală, în conformitate cu dispozițiunile § 8 din statute, numai acei acționari pot lua parte și au drept de vot, cari cu 3 zile înainte își depune acțiunile la caseria societății.

INFORMAȚIUNI

Calendar

VINERI, 15 DECEMBRIE

Parohia: Sf. Martir Euthertiu († 226).
 Parohia: Sf. Eusebiu (370).
 Serviciu de serviciu: Circ. I.: Kun, Str. Maria 4; circ. II.: Löw, Str. 3 August
 Piața, Piața Badea Cârțan; circ. III.:
 Piața Lahovary; circ. IV.: Steaua,
 Drăgălina 4.
 Serviciu permanent: Mehala: Chioreanu;
 Piața: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Cinematograful: „Copilul de trupă”, cu Gabriel
 Brette, Jeanne Boitel și Constant Rémy.
 Cinematograful: „Dubla crimă din Linia Magmot”,
 cu Franzen și Vera Korena.
 Cinematograful: „Bengali”, cu Gary
 Cooper.
 Cinematograful: „Legiunea de onoare”.

NOUI NUMIRI LA CHESTURA

POLIȚIE TIMIȘOARA. Printr-o
 decizie ministerială s'a făcut
 schimb de numiri în poliție și siguranța
 chestura de poliție Timișoara au
 numiri în funcțiunea de comisar
 cl. II d-nii Velciu I. Mircea, Dă-
 Gh. Niculae și Gheorghe Vasiliu,
 în funcțiunea de agent de poliție cl.
 d-nii Pompiliu Teodor și Teodoru
 stantin.

PĂTANIA UNUI BICICLIST

NAV. În ziua de 13 Decembrie
 individul Balaz Ștefan de 29 ani,
 comuna Gelu, județul Timiș-Toron-
 trecând cu bicicleta Nr. 58 745
 pe str. Vasile Alexandri în colțul
 i-a venit rău și a căzut depe bi-
 cleta jos. Cu Salvarea imediat a fost
 transportat la sanatoriul Bega, unde i
 făcut imediat operație, fiind foarte
 rău bolnav.

MEDICII DR. SZENDERSKY ȘI

DR. IUD AU FOST PUȘI ÎN LIBER-
 TATE. Apelul introdus de parchet con-
 deciziei de înfirmare a mandatelor
 de arestare lansate împotriva celor doi
 medici, — a fost respins. Cei doi medi-
 ci au fost puși în libertate.

FAPTA STRĂJERILOR DIN

CLUȘNĂ. În ziua de 13 l. c., pe la
 ora 3 după amiază, a izbucnit un foc
 de armă la școala evanghelică din comuna Clo-
 Șna. Stolul străjerilor școlari, de sub
 conducerea d-lui învățător Gruia Boldu-
 țiu, a alergat imediat la locul incen-
 dului, dând primele ajutoare. Străjerii
 au contribuit mult la localizarea și mai
 târziu la stingerea focului, care nu a
 cauzat școlii evanghelice nici un fel de
 daune.

NOBILUL GEST AL UNUI DI-

CTOR ȘCOLAR. D. Vasile Radu,
 profesor școlar și comandant al Gărzii
 Naționale din comuna Beșenova-
 ra, distins pedagog și mare patriot,
 a donat de ajutor lumea nevoiașă
 din comuna sa, a adunat 100 kg. făină
 și, pentru a fi trimisă de sărbăto-
 re Crăciunului la patru familii dintre
 cele mai sărace de „moși” din Țara
 Măgălișului, în Munții Apuseni. Nobil-
 gest al acestui vrednic director șco-
 lar pornit din sentimente atât de cu-
 rațive și cinstește.

DR. SILVIA I. VRĂNIAȘIU ȘI FAMILIA

DR. SILVIA I. VRĂNIAȘIU ȘI FAMILIA
 au rămas în Cluj, prietenii și cunoștii a lua
 la parastasul de 1 an al neîntâlnitului și
 regretatului lor soț, tată și bunic

SIF VRĂNIAȘIU

notar pensionat
 va avea loc Duminică 17 Decembrie
 la ora 12 în biserica ortodoxă română
 din Timișoara Fabrică.

—CURSURILE DE APĂRARE PASI-
 VĂ DE AZI ȘI MAINE. Vineri, 15 De-
 cembrie ora 11, la cinematograful „Ca-
 pitol”, conferință în limba germană
 pentru bărbații și femeile din Elisabe-
 tin. Sâmbătă, 16 Decembrie, ora 11, la
 cinematograful „Capitol”, conferință
 în limba maghiară pentru bărbații și
 femeile din Elisabetin.

— ACCIDENT DE CIRCULAȚIE.

În ziua de 13 Decembrie 1939, pe la
 orele 12.30 tramvaiul Nr. 37, depe linie
 III-a, condus de vatmanul Cinke Iosif
 s'a ciocnit cu căruța lui Ursu Nicolae
 din comuna Izvin județul Timiș-Toron-
 tal, rupându-i o roată dinapoi și oștea
 dela căruță. Accidente de persoane
 n'au fost. Cazul se cercetează.

Dacă veniți

vă convingeți că porțelanuri, cri-
 staluri și alte obiecte de artă
 sunt foarte eficiente la

STERNBERG
 Str. Merc 1.

— SERBAREA POMULUI DE CRA-

CIUN. Reuniunea „Sf. Maria” a feme-
 lor române unite, din Timișoara, aran-
 jează în ziua de 17 Decembrie a. c. în
 biserica rom. unită din Fabric, la orele
 11 a. m. serbarea pomului de Crăciun.
 Programul se începe cu Vecernia. Apoi
 vorbește părintele Gh. Munteanu, vic-
 ar canonic, urmând după aceea colin-
 de, poezii etc. Se vor împărți daruri ele-
 vilor și copiilor săraci.

— Serată de muzică de cameră. Luni 18

l. c., orele 9 seara, în sala de sus a Pa'atu-
 lui Cultural din localitate, va avea loc o
 serată de muzică de cameră, la care își dă
 concursul și d-na Ileana col. Antonu, bine
 cunoscută publicului timișorean mai ales cu
 ocazia concertului dat la deschiderea verni-
 sajului expoziției d-sale din sala palatului
 „Lloyd”. În program se va cânta: „Forel-
 lenquintett” de Schubert, „Il. Re Pastore”
 de Mozart, „Der Schöne” de Brahms (canto
 d-na Ileana col. Antonu) și „Quintett” de
 Dvorak. La reușita acestei serate își vor da
 concursul și d-nii: prof. Leo Freund (pian),
 dr. Ludovic Erdély și Ion Suciu (vioară),
 prof. I. Brandeisz (violă), Doro Goreantz
 (violoncel) și Capitanovici (contrabas). Se-
 rata este așteptată cu un deosebit interes.

Moșii

aduc mulțumiri d-lui colonel
 Madancovici, comandantului
 G. N. din ținutul Timiș

Timișoara, 15. — D. colonel Madan-
 covici inimosul și neobositul organiza-
 tor al Gărzii Naționale din ținutul
 Timiș, a primit următoarea scrisoare
 de mulțumire din partea d-lui Aurel
 Sârbu, comandantului G. N. din plasa
 Hălmașiu:

„Mulțumirile d-voastră mi-au dat un
 elan și mai puternic de muncă și vă
 asigur Domnule Comandant, atât în
 numele meu personal, cât și al Gărzii
 Naționale din această plasă, că vom fi
 cei mai devotați și supuși membrii ai
 Gărzii, gata în orice moment a ne sa-
 crifica viața pentru Țară și Rege.

Membrii Gărzii Naționale din aceas-
 tă plasă, deși săraci materialcește, dar
 cu atât mai bogăți sufletește, au do-
 rința ca în primul rând să conați pe ei
 și numai pe ei, ca brațele lor sigure să
 formeze linia de rezistență care va fi
 mai tare decât orice linie construită,
 aiurea, gata în orice clipă la datorie,
 așteptând ordinele Dvoastră”.

— AJUTOR DE 100.000 LEI PENTRU
 MUNCITORII DIN RUSCA-MON-
 TANĂ. Pentru a veni în ajutorul mun-
 citorilor din Rusca-Montană, ramași
 fără lucru în urma închiderii fabricii de
 unelte agricole, Ministerul Muncii a dă-
 ruit suma de 10.000 lei. Inspectoratul
 general al muncii din Timișoara a cerut
 primăriei Rusca-Montană să întoc-
 mească o listă de acei muncitori cari ur-
 mează să fie ajutamați.

— Muncitorești. În urma faptului că
 muncitorii dela fabrica de unelte agricole
 din Topleț au început să se organizeze în
 vederea soluționării unor deziderate, direc-
 țunea fabricii a majorat salariile cu 15%.
 Iată o întreprindere care a înțeles că vechile
 salarii nu mai corespund scumpirii traiului
 din ultimele luni. În ce privește cazul dela
 U. D. R., unde muncitorii au mai multe re-
 vendicări, suntem informați că Inspectorat-
 ul general al muncii, până ce sosește răs-
 punsul Direcțiunii generale din București,
 a îndrumat atât pe muncitori cât și direcția
 întreprinderilor din Reșița, să înceapă tra-
 tative singuri pentru soluționarea revendic-
 cărilor mai mici.

— SINUCIS PRIN STRANGULARE. În
 comuna Giroc și-a pus erii capăt zielei,
 strangulându-se Emeric Vasl, de 65 ani.
 Cauzele sunt mizeria la care a ajuns din
 cauza beției.

— FURT DE CURCANI. În ziua de
 13 Decembrie 1939, Zura Ioan, din str.
 Romulus Nr. 28, a reclamat că autori
 necunoscuți au intrat în grădina casei,
 furându-i din coteț patru curcani. Cazul
 se cercetează.

— I-AU FURAT GAȘTELE. În ziua
 de 13 Decembrie 1939, Coandă Ioan
 din Timișoara II, str. Bontilă Nr. 2,
 reclamă că autori necunoscuți i-au fu-
 rat 4 găște. Cazul se cercetează.

Membrii Gărzii Naționale depun jurământul

Timișoara, 15. — Solemnitatea depu-
 nerii jurământului membrilor „Gărzii
 Naționale” se desfășoară pretutindeni
 în cadrul unor impresionante manifes-
 tații patriotice. Astfel de serbări au
 avut loc în centrele de plasă, Hălmaș-
 giu, Pecica, Aradul nou ect.

Garda Națională a fost reprezentată
 astfel la solemnități: la Hălmașgiu prin
 d. colonel N. Madancovici, comandant-
 ul G. N. din ținutul Timiș, însoțit de
 d. N. Găbțaru, secretarul Gărzii pe
 ținut, la Aradul Nou prin d. profesor
 Blaga Nestor, secretar F. R. N. al Mu-
 nicipiului Arad, iar la Pecica de către
 d. colonel Munteanu, comandantului G.
 N. din județul Arad.

La Pecica, în piața frumos împodo-
 bită din fata preturei, erau așezate în
 careu formațiunile G. N. din întreaga
 plasă, un detașament de grăniceri, uni-
 tățile preilitare, cohorte de străjeri
 și străjere și un numeros public.

— Consfătuire la U. G. I. R. Astăzi la
 sediul U. G. I. R.-ului din București are
 loc o consfătuire în legătură cu partici-
 parea industriașilor la împrumutul de
 înzestrare a armatei. La consfătuire iau
 parte și d-nii miniștri de Finanțe și In-
 zestrarea Armatei, ținutul Timiș fiind
 reprezentat prin d-nii: deputat Ing.
 Cornel Beșa președintele Federației
 Asoc. Comerciale din Ținutul și Eugen
 Lendvai, secretarul general al Asoc.
 Fabricanților din Banat.

— LOVIT DE TRASURĂ. În ziua
 de 13 Decembrie 1939, orele 20.30, gar-
 dianul public Pițigoi Dimitrie, care era
 în serviciu în postul dela statuia „Ma-
 ria”, a fost lovit de trăsura condusă
 de către Nagy Francisc din Timișoara
 II., str. Batania Nr. 47, cauzându-i le-
 zuni ușoare la mâna stângă. Cazul se
 cercetează.

— În legătură cu lipsa de petrol. În legă-
 tură cu lipsa de petrol atât în orașul Timi-
 șoara, cât și în județ, despre care am scris
 în numărul de ieri al ziarului, am primit lă-
 murirea că în urma măsurilor ce s'au luat,
 situația s'a schimbat. Atât în oraș cât și la
 sate, petrolul se găsește în cantități sufi-
 ciente, nu însă la toți comercianții și anume:
 acei comercianți cari se aprovizionează dela
 „Creditul Minier”, nu au petrol de vânzare
 deoarece conducta acestei firme a fost sigi-
 lată pe termen de 10 zile drept pedeapsă
 pentru acțiunea de speculă asupra căreia a
 fost prinsă recent când i s'a confiscat peste
 26.000 litri petrol, fiind amendată și cu
 suma de 40.000 lei. Pedepse s'au aplicat și
 celorlalte două depozite „Unirea” și „Distri-
 buția”, dar fără interdicția de a vinde. În
 ce privește prețul petrolului în detalii, el a
 fost fixat de către Ministerul Apărării Na-
 ționale la 4.50 lei litrul. Cine vinde mai
 scump, este contravenient la legea speculei.

Funcționarii primăriei Timi- șoara au iscălit leafa pe o listă pentru înzestrarea armatei

TIMIȘOARA, 15. — Eri, Joi la amiază,
 funcționarii municipiului Timișoara au fost
 convocați în sala mare a primăriei, pentru o
 consfătuire în vederea iscălitrii de bonuri
 pentru înzestrarea armatei.

După cuvântul de deschidere al d-lui se-
 cretar general dr. Nicolae Tabla, funcțio-

narilor au decis spontan ca fiecare să subscrie
 bonuri în valoarea lefii pe o lună de zile.

Totalul scris de funcționarii municipi-
 ului pentru înzestrarea armatei, întrecând
 suma de 1 milion 500 mii lei.

Reținerile în contul acestor subscrieri au
 fost egalate pe trei luni de zile.

ULTIMA ORA

Catastrofala nenorocire dela Zărnești

20 de cazane cu clor dela fabrica de celuloză Zărnești-Brașov au explodat provocând un uriaș incendiu

Gazele s'au răspândit în întreg satul făcând 60 de victime omenești

Numeroase echipe de medici lucrează la degazarea muncitorilor

BRAȘOV, 15. (Sir.) — În urma exploziei cazanului de clor dela fabrica de celuloză din Zărnești, lângă Brașov, gazele s'au răspândit în întreg satul. Explozia, întâmplată noaptea, pare a fi făcut multe victime. Numărul celor pieriți nu se știe încă. Cercetările se fac cu mult zel. La câteva minute după prima explozie, au mai explodat și alte cazane, mai mici. Capacitatea cazanelor explodate era de mai multe mii de litri. Se pare că lucrătorii fabricii și directorul întreprinderii pot fi considerați pierduți. Toate mașinile soc. Salvarea, ale asigurătorilor sociale și ale spitalelor au fost destinate pentru aducerea răniților la spitale. Sunt

zeci de răniți, mulți din aceștia mor în drum spre spitale. Pe locul catastrofei nu se poate apropia decât cei prevăzuți cu măști contra gazelor.

NOUI AMANUNTE

Numeroși morți și răniți au fost scoși din sălile de lucru. Printre victime se află și primul director al fabricii, Steiner, una din cele mai mari capacități pe acest teren. A murit și ing. Butculescu din București.

O echipă de cinci medici din Brașov lucrează la degazarea celorlalți zeci de lucrători, cari se află în stare gravă. Două plutoane de soldați cu măști de gaze în ordine și ajută la evacuarea gazajilor. Echi-

pele de pompieri au lucrat toată noaptea și dimineață, pentru localizarea incendiului provocat de explozia celor 20 de cazane cu clor. El lucrează și la dezinfectarea terenului infectat și otrăvit de gazele emanate din cele două cazane explodate. Panica și jalea e de nedescris.

Încă nu se cunoaște numărul exact al morților și răniților. Fabrică de celuloză din Zărnești este una din cele mai mari din țară, de acest gen.

60 DE VICTIME IDENTIFICATE PANĂ ACUM

În groaznică nenorocire și-au pierdut viața 60 persoane. Atâtea au fost identifi-

cate până acum. Printre aceștia se află inginerii Butculescu, Steiner, Strelberger, directori tehnice, Cloan Vasile și Crăciun, Nica Gheorghe șef de secție, Elena Dron, Dron sergent instructor, I. Moscu din com. 4 C. F. R., Barbiu Ion șef de secție. Printre cei grav răniți se anunță numele fraților Gros Gheorghe și Ion, Marton Ion, Iacob Domocos, Bunescu Moise, Brișcu Gh. etc.

Ing. Barbuțiu, șeful laboratorului de chimie a fost reținut în timpul cercetărilor pentru a da lămuririle necesare.

Mai multe grupuri de săteni transportă vitele moarte prin curți și grajduri la marginea satului, unde vor fi îngropate.

O luptă dramatică lângă portul Montevideo

Crucișetorul german „Graf von Spee” a înfruntat trei crucișetoare engleze. Numeroși morți și răniți de ambele părți. Cruciișetorul „Exeter” distrus?

MONTEVIDEO, 15 (Rador) — Autoritățile statului Uruguay confirmă ca în portul Montevideo crucișetorul „Graf von Spee” a fost serios avariat în lupta navală susținută cu trei crucișetoare britanice. Turela crucișetorului german a fost complet distrusă. Pierderile germane se cifrează la 36 morți și 60 răniți.

Se precizează că la Punta del Este, crucișetorul „Uruguay” al republicii Uruguay ar fi intervenit pentru a împiedica continuarea luptei în apele teritoriale ale statului Uruguay. Avariile crucișetorului german nu par să fie prea grave. Deocamdată, nu se știe dacă, după ce va fi debarcat răniții și se va fi reorganizat crucișetorul german se va hotărî să părăsească portul Montevideo, în următoarele 24 ore și să reia lupta pe Rio dela Plata, împotriva crucișetoarelor britanice Achilles și Ajax. Cruciișetorul britanic Exeter ar fi deasemeni ușor avariat. Nu se știe dacă și el va intra în port spre a se reproviziona și a face reparațiile necesare, sau dacă va participa la o eventuală luptă cu „Graf von Spee”. Cruciișetorul Exeter, în momentul când a fost atacat s'a înconjurat cu un fum gros și a anunțat crucișetorele Achilles și Ajax. Cele trei vase britanice au urmărit crucișetorul german spre coastă unde din cauza micii adâncimi a apei acesta a fost obligat să-și diminueze viteza, fiind supus astfel focului precis al vaselor britanice. El nu a mai avut decât o singură posibilitate de scăpare de a se refugia cu mare viteză la Montevideo. Ministrul Germaniei la Montevideo s'a imbarcat pe un vapor spre a merge pe bordul crucișetorului german, pentru a avea o întrevedere cu comandantul acestuia și a supraveghea pe răniți în spitalul militar.

ISTORICUL CRUCIȘETORULUI „EXETER”

Londra, 15 (Rador.) Cruciișetorul britanic „Exeter”, despre care se crede că ar fi suferit avarii în lupta din fața portului Montevideo, a fost lansat în 1929. El a intrat în serviciu în 1931, are 8390 tone, atinge viteza de 32 noduri și are o rază de acțiune de 10.000 mile. Vasul este înarmat cu 6 tunuri grele, patru tunuri antiaeriene, două katapulte și (tuburi de lansat torpile.

ENGLEZII S'AU FOLOSIT DE IPERITA?

Buenos Aires, 15 (Rador.) — Corespondentul agenției DNB transmite: Știrile privitoare la lupta victorioasă a unui vas de război german contra mai multor crucișetoare engleze, a făcut aici o enormă impresie. Nu se credea că este posibil ca un bastiment de război german să reușească a rupe blocada engleză spre a apare în estuarul lui Rio dela Plata, adică în cealaltă parte a Atlanticului, pe care englezii pretindeau că o domină. Deocamdată, nu se poate face o idee exactă despre luptă. Indicațiile ce există sunt toate din sursă engleză care încearcă să micșoreze pierderile engleze.

Aceste informații lasă să se înțeleagă că și vasul de război german a reușit să avarieze crucișetorele engleze, al căror număr se ridică la trei. Deasemeni el a silit o parte din forțele navale engleze să întrerupă lupta și să se refugieze în portul Montevideo. Această victorie navală germană este subliniată aici cu atât mai mult, cu cât ea dovedește că marina de război germană este în măsură să facă față

chiar și în regiunile cele mai îndepărtate unui adversar care îi este superior ca număr.

După alte știri englezii s'au servit în această luptă de gazul iperit. Din această cauză, alimentele aflate pe vasul de război german au fost complet otrăvite, ceea ce a silit vasul german să arunce ancora la Montevideo.

Montevideo, 15 (Rador.) — Havas este informat că crucișetorul britanic „Exeter”, care a dat lupta cu „Graf von Spee” ar fi avariat și s'ar apleca ușor într-o parte.

Nu se știe dacă vasul va trebui să intre în port pentru reparații.

O DESMINTIRE

Londra, 15 (Rador.) — Un comunicat al amiralității desminte afirmația făcută de ambasadorul Germaniei la Montevideo, că cea mai mare parte din răniții de pe „Graf von Spee” ar fi căzut victime granadelor britanice încălțate cu iperită.

Comunicatul afirmă că marina britanică n'a făcut niciodată uz de asemenea grenade.

Desbaterile Senatului

București, 15. (Sir.) — În ședința senatului de azi d. a. a prezidat d. Gr. Periețanu. Pe banca ministerială d-nii Gațencu, Slăvescu, Portocală, Gigurtu. După citirea sumarului se intră în ordinea de zi. D. C. Brăescu, raportorul proiectului de lege pentru ratificarea decretelor legi emise în timpul vacanței își citește raportul. Punându-se la vot, el a fost votat de senat cu 80 voturi contra 7 voturi. Ședința s'a terminat la ora 16.

Tratatul economic germano-român

O convenție va fi semnată peste câteva zile
O nouă ajustare a celor două monede:
leul și marca

DE MAI MULTA VREME SE DUC TRATATIVE ÎNTRE GUVERNUL ROMÂN ȘI DELEGAȚIA ECONOMICĂ GERMANĂ, PENTRU A SE ADAPTA ACORDUL ECONOMIC ÎNCHEIAT ÎN PRIMĂVARA ANULUI ACESTA, ÎNTRE ROMÂNIA ȘI GERMANIA, LA NOUULE PRETURBURI MONDIALE ALE PRODUSELOR, PROVOCATE DE CONJUNCTURA RĂZBOIULUI. CONVENȚIA VA FI SEMNATĂ ÎNTR'O ZI SAU DOUĂ.

ACORDUL PREVEDE O NOUĂ AJUSTARE A CELOR DOUĂ MONEDE: LEUL ȘI MARCA. S'A ADMIS O COTĂ DE UR CARE PENTRU MARCA, BINE ÎNTELES NU ATÂT CAȚ S'A CERUT. ACEASTA NEFINANȚĂ PEA ÎNSEMNATĂ. GUVERNUL NOSTRU SOCOATE CĂ NU VA TURBURA ÎNTRU NIMIC VIAȚA ECONOMICĂ A ȚĂRII ȘI NICI NU SCHIMBĂ CARACTERUL POLITICEI DE EXPORT A ROMÂNIEI ȘI NICI VOLUL SCHIMBURILOR CU CELELALTE ȚĂRI.